

toen ik weg wou gaan, was daar opeens een geritsel en gescharrel ergens voor mij. Een Houtsnip maakte zich uit de voeten. Ik bleef even staan en tot mijn verbazing kwam de vogel terug. Hij liet nu een vleugel zakken zodat het leek of hij gewond was. Een bekende truc die vogels wel meer toepassen en die betekent dat er in de buurt een jong is of jongen zijn. De volwassen vogel scharrelde weg en ja hoor, daar kwam het jong. Het beestje zag er koddig uit met zijn kleine lijfje en zijn veel te grote snavel. Hij liep er snel vandoor, maar blijkbaar ging het de oude vogel niet snel genoeg, want voor de tweede keer kwam die terug. Hij liep nu achter het jong en duwde de jonge snip, met zijn snavel dwars achter het jong, voor zich uit. "Hé joh, schiet eens op, ik vertrouw het voor geen cent met die gluurder in ons huis", leek hij te zeggen. Toen verdwenen ze achter de struiken.

Op de vraag "draagt de Houtsnip haar jong" kan ik uit eigen ervaring geen antwoord

geven. Op de vraag "duwt de Houtsnip haar jong" kan ik volmondig bevestigend antwoorden. Ja!

Overigens is wel bewezen dat de Houtsnip zijn jongen draagt. De Bols Snippen Club heeft dit met een internationale enquête weten te bevestigen. Uit heel Europa en uit Amerika kwamen meldingen binnen. Hoe de vogels hun jongen transporteren wordt uitgebreid in het boekje beschreven. Hoog tussen de poten worden de jongen vastgeklemd, soms lager tussen de poten op de tenen rustend en zelfs op de rug van de vogels is transport vastgesteld. Het zou leuk zijn zo'n transport zelf nog eens waar te nemen.

Literatuur

Draagt de Houtsnip haar jong? Bols Snippen Club 1970.

Kijk mee naar kiekendieven onderweg naar Afrika

Veertien Grauwe Kiekendieven zijn met een satellietzender op hun rug onderweg naar Afrika. De Werkgroep Grauwe Kiekendief (WGK) heeft onlangs roofvogels gezenderd in Nederland, Duitsland, Polen en Wit-Rusland. Eind augustus zijn ze vertrokken en iedereen kan ze via het internet volgen.

De Grauwe Kiekendief genaamd Halina is eind juli al vertrokken uit haar broedgebied in de akkers van Oost-Polen. Dankzij de signalen uit de satellietzender op haar rug is zij van dag tot dag te volgen. Over Griekenland, de Middellandse Zee, Libië en de Sahara heeft zij het in Zuidoost-Niger gelegen Tsjaadmeer bereikt. In Niger liggen belangrijke overwinteringsgebieden van de

kiekendieven. Halina vloog oostelijker dan de route die haar Nederlandse en Duitse soortgenoten meestal kiezen. Een in Wit-Rusland gezenderde vogel is in Roemenië beland. Waar zouden ze de Middellandse Zee oversteken? Grauwe Kiekendieven zijn zulke magistrale vliegers dat ze forse afstanden over zee aankunnen; zonder thermiek, voedsel en rustpauzes. De Poolse vogel Halina bewees dat tussen Griekenland en Libië. Samen met Poolse vogelbeschermers heeft de WGK Halina gevangen en gezenderd.

In Wit-Rusland werkt de WGK samen met de oprichters van de Wit-Russische vogelbeschermingsorganisatie Birdlife Belarus. Voor vogelbescherming en vogel-onderzoek

is in de voormalige Sovjetrepublieken nauwelijks geld beschikbaar. Volgens onderzoekscoördinator Ben Koks is de samenwerking met vogelaars in Europa's laatste dictatuur voor beide partijen een hele belevenis. 'Voor hen betekent dat ook politieke ontspanning. Niet voor niets hebben ze een gezenderde vogel Voila genoemd, wat vrijheid betekent', aldus Ben Koks.

Er vliegen nu veertien kiekendieven met een satellietzender. Drie vogels zijn vorig jaar al gezenderd. De kiekendief Merel kreeg toen een zender bij haar nest in Noord-Groningen, maar dit jaar broedde zij aan de Duits-Deense grens. Door in vier landen vogels te zenderen, hoopt de WGK de interactie tussen de verschillende broedgebieden aan het licht te brengen. Bovendien zijn er dit jaar drie kuikens gezenderd om uit te zoeken of jonge kiekendieven hun tweede zomer in Afrika blijven. Tussen de gezenderde vogels bevindt zich een paartje. Zouden beide partners volgend jaar weer samen gaan broeden? Maar eerst hoopt Ben Koks zijn vermoeden te toetsen dat de Wit-Russische vogels niet in West-, maar in Oost-Afrika overwinteren.

Tijdens twee winterexpedities naar West-Afrika werd het al snel duidelijk in welk

landschap de vogels overwinteren. De kiekendieven zitten altijd in landbouwgebieden of op de grens van akkers en bosjes, waar ze jagen op sprinkhanen. De Grauwe Kiekendieven blijken bovendien beginnende sprinkhaanconcentraties zo goed op te sporen dat de VN-voedselorganisatie FAO ze als verkenners wil gebruiken. Als de FAO de sprinkhanen vroeg ontdekt, is er tijd voor de relatief langzame werking van biologische bestrijding met schimmels. Dan worden insecticiden, die alle insecten en uiteindelijk ook roofvogels, ooevaars en vele andere sprinkhaanliefhebbers de das om doen, overbodig.

U kunt de gezenderde kiekendieven volgen op www.grauwekiekendief.nl.

Stichting Werkgroep Grauwe Kiekendief
Postbus 46
9679 ZG Scheemda

Gezenderde Grauwe Kiekendief

